

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău
Judecător: Djeta Chistol
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Budăi Nelea
Efros Valeri
Muruianu Ion

Î N C H E I E R E

09 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru

Judecători: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” și Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” împotriva Consiliului Concurenței, intervenienți accesorii Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, Societatea pe Acțiuni „Asito”, Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări”, Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și Societatea pe Acțiuni „Alliance Insurance Group”, privind constatarea nesoluționării plângerii și obligarea Consiliului Concurenței de a soluționa în fond pretinsa încălcare cu adoptarea unei decizii în condițiile art. 65 din Legea concurenței,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 septembrie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2014, Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței, intervenienți accesorii Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, Societatea pe Acțiuni „Asito”, Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări”, Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și Societatea pe Acțiuni „Alliance Insurance Group”, privind constatarea nesoluționării plângerii și obligarea Consiliului Concurenței de a soluționa în fond pretinsa încălcare cu adoptarea unei decizii în condițiile art. 65 din Legea concurenței.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 27 septembrie 2013, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a desfășurat ședința adunării generale extraordinare. La această ședință, membrii Societatea pe Acțiuni „Asito”, Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări”, Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și Societatea pe Acțiuni „Victoria Asigurări” au decis de a exclude Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” din componența membrilor cu drepturi depline și retragerea autorizației de eliberare a certificatelor internaționale de asigurare Carte verde.

Prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 56/2 din 25 noiembrie 2013, privind prescrierea respectării prevederilor legislației, s-a constatat că organele de conducere a Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule au adoptat decizia de sancționare a Societății pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” prin excluderea din componența membrilor cu retragerea autorizației de a elibera certificate internaționale de asigurare Carte verde, fără a respecta procedura stipulată expres în statut referitor la adoptarea deciziei de sancționare.

La 25 octombrie 2013, Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” a depus o plângere la Consiliul Concurenței în care a invocat și argumentat încălcarea art. 5 alin. (1), art. 11 alin. (1) și art. 15 lit. b) din Legea concurenței.

Prin decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. SSP-12/36-1229 din 28 iulie 2014, s-a constatat comiterea încălcării prevederilor art. 15 lit. b) din Legea concurenței de către Societatea pe Acțiuni „Asito”, Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări”, Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, Societatea pe Acțiuni „Donaris-Group” și Societatea pe Acțiuni „Victoria Asigurări” cu aplicarea amenzilor respective.

La 25 august 2014, reclamata a solicitat Consiliului Concurenței informarea privind statutul celorlalte două pretenții invocate în plângerea din 25 octombrie 2013. Prin scrisoarea de refuz nr. DJ-17/309-341 din 12 septembrie 2014 a fost informată despre decizia adoptată la din 28 iulie 2014.

Consideră reclamanta că, Consiliul Concurenței nu a oferit un răspuns referitor la celelalte două încălcări indicate în plângerea sa din 25 octombrie 2013, ceea ce constituie un refuz din partea autorității publice de a soluționa plângerea, deoarece aceasta a fost examinată în mod superficial și nu s-a expus în privința tuturor încălcărilor indicate.

Solicită Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” admiterea acțiunii și constatarea ca fiind neîntemeiat refuzul Consiliului Concurenței cu privire la stabilirea încălcării art. 5 alin. (1) și art. 11 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței de către Societatea pe Acțiuni „Asito”, Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări”, Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și Societatea pe Acțiuni „Victoria Asigurări”.

La data de 12 februarie 2015, Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” a depus cerere de modificare și concretizare a cerințelor prin care a solicitat pronunțarea unei hotărâri privind constatarea faptului nesoluționării plângerii din 25 octombrie 2013 de către Consiliul Concurenței cu obligarea ultimului de a soluționa

în fond pretinsa încălcare a prevederilor art. 5 alin. (1) și art. 11 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței de către Societatea pe Acțiuni „Asito”, Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări”, Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și Societatea pe Acțiuni „Victoria Asigurări” cu emiterea unei decizii în condițiile art. 65 din Legea concurenței (vol. I, f.d. 186-189).

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 septembrie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată și s-a dispus încasarea din contul Societății pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” în beneficiul Societății pe Acțiuni „Klassica Asigurări” a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 32 493,69 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” prin intermediul reprezentantului Lazăr Tudor cu menținerea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 septembrie 2016. A fost dispusă încasarea din contul Societății pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” în beneficiul Societății pe Acțiuni „Klassica Asigurări” a cheltuielilor de asistență juridică pentru examinarea cauzei în ordine de apel în mărime de 3 000 lei iar în rest demersul privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică a fost respins.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 25 mai 2017 Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017 și a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 septembrie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural și anume prevederile art. 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel. La adoptarea hotărârii instanța de fond a depășit limitele pretențiilor înaintate și a modificat din oficiu obiectul acțiunii.

La data de 30 iunie 2017, Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări” a depus cerere de recurs prin intermediul avocatului Burac Victor, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017 în partea în care a fost respins demersul privind încasarea cheltuielilor de judecare a cauzei în ordine de apel cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a demersului și încasarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei în ordine de recurs.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia aplicată și anume prevederile art. 90 lit. i), art. 94 alin (1) și art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă cât și art. 54 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură. Au fost interpretate eronat prevederile art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Totodată a menționat că, cheltuielile de asistență juridică urmau a fi încasate în mărime deplină și nu în mărime parțială deoarece apelul Societății pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” a fost respins în totalitate.

Examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” și de Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 05 iulie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererilor de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La data de 14 iulie 2017 Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări” a depus referință asupra recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” prin care a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind inadmisibilă.

La 20 iulie 2017, Consiliul Concurenței a depus referință prin care a solicitat respingerea recursurilor declarate de Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” și Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări” ca fiind inadmisibile.

La data de 04 august 2017, Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări” ca fiind neîntemeiat.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele cauzei, consideră că acestea sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017 a fost expediată în adresa părților la data de 25 aprilie 2017 (vol. II, f.d. 243). Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” a depus cererea de recurs la data de 25 mai 2017 (vol. III, f.d. 1) iar Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări” a depus cererea de recurs la data de 30 iunie 2016 (vol. III, f.d. 14).

Astfel, instanța de recurs constată că, recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat cererile de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Mai mult decât atât, motivele recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” sunt similare celor invocate în cererea de apel, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Plus la aceasta se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230].

Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” și Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Grawe Carat Asigurări” și Societatea pe Acțiuni „Klassica Asigurări”, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu